

Kursistprofiler og fremtidsscenarier

for FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland

REGIONAL UDVIKLING

**Kursistprofiler og fremtidsscenarier
for FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland**

Udarbejdet af LANGE ANALYSER
Forfattet af Thomas Lange

Udgivet af VUC Nordjylland, Thy-Mors HF og VUC og Region Nordjylland

Marts 2012

Rapport og bilagsrapport findes på regionens hjemmeside
www.rn.dk/RegionalUdvikling/UddannelseOgKompetence/AnalyserOgRapporter

REGION NORDJYLLAND

Kursistprofiler og fremtidsscenarier for FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland

Indholdsfortegnelse

1	Sammenfatning	5
1.1	Kursusudbud og aktivitet	5
1.2	Kursister på FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland	6
1.3	Kursistprofiler i Nordjylland	7
1.4	FVU og ordblindeundervisning i de 5 regioner	8
1.5	Fremskrivning af aktiviteten frem til 2020	9
2	Udbud af FVU og ordblindeundervisning	11
2.1	Hvad er FVU og ordblindeundervisning	11
2.1.1	Udbydere af FVU og ordblindeundervisning	11
2.1.2	Undervisningens indhold	11
2.1.3	Visitering	13
2.2	Målsætninger for FVU og ordblindeundervisning	14
3	Kursusaktivitet for FVU og ordblindeundervisning	15
3.1	Kursusafslutning og -forløb	18
3.2	Institutioner med FVU og ordblindeundervisning	20
4	Deltagelse i FVU og ordblindeundervisning hos befolkningen i de nordjyske kommuner	24
4.1.1	FVU	27
4.1.2	Ordblindeundervisning	30
5	Kursistprofil for deltagere ved FVU og ordblindeundervisning	33
5.1	Kursisternes profiler	33

6	FVU og ordblindeundervisning i de 5 regioner.....	40
6.1	Kursistprofiler i de 5 regioner	40
7	Fremtidsscenarier for FVU og ordblindeundervisning	48
7.1.1	Alternative scenarier	49

Indledning

Analysen omfatter profilbeskrivelser af kursisterne ved FVU og ordblindeundervisning samt kortlægning og fremskrivning af aktiviteten inden for FVU og ordblindeundervisning i regionen for perioden frem til 2020.

Regionsrådet har en koordinerende rolle på området, som bl.a. vedrører det geografiske udbud af FVU og ordblindeundervisning og omfanget af udbuddet (arten og antallet af undervisningssteder).

Det er VUC'erne, der udbyder FVU og ordblindeundervisning og i samarbejde med en række driftsoverenskomstparter forestår undervisningen.

Profilbeskrivelserne og kortlægningen er baseret på statistisk bearbejdelse af centrale data for kursister og uddannelsesaktivitet. Nærmere beskrivelse af metoder og modelberegninger findes i Bilagsrapporten.

Rapporten og Bilagsrapporten kan findes på:

www.rn.dk/RegionalUdvikling/UddannelseOgKompetence/AnalyserOgRapporter

Institutionsnavne anvendt i rapporten er aktuelt gældende navne i Undervisningsministeriets¹ Institutionsregister.

Rapporten sammenfatter i kapitel 1 hovedkonklusionerne af analysen. Selve rapporten starter med en beskrivelse af målsætninger for og indhold af FVU og ordblindeundervisning. Dernæst undersøges deltagelse i undervisningen, hvor der blandt andet opstilles kursistprofiler for henholdsvis FVU og ordblindeundervisning. Slutteligt i rapporten opstilles fremtidsscenarier for, hvordan målene for undervisningen kan indfries.

¹ Nu Børne- og Undervisningsministeriet

1 Sammenfatning

Region Nordjylland har gennem partnerskabsaftalen med Regeringen en målsætning om at øge antallet af forløb på forberedende voksenundervisning (FVU). Det vurderes, at op til 800.000 personer i den danske arbejdsstyrke har utilstrækkelige læsefærdigheder. Derfor blev der med Velfærdsaftalen i 2006 fastsat en målsætning om at øge antallet af deltagere på FVU. Det nationale mål er, at det årlige antal FVU forløb skal stige til 40.000 i 2010. Det svarer til mellem 4.000-4.200 årlige forløb i Nordjylland. Der er ikke fastlagt kvantitative måltal for ordblindeundervisningen, men set fra en kvalitativ betragtning anses øget ordblindeundervisning for at være befordrende for Nordjyllands kompetenceudvikling.

1.1 Kursusudbud og aktivitet

FVU og ordblindeundervisning udbydes hovedsagelig af VUC'erne og institutioner med driftsoverenskomster med voksenuddannelsescentrene (VUC'erne). I løbet af især de seneste 3-4 år er FVU og aktivitet inden for ordblindeundervisning flyttet ud på mange typer af institutioner, heriblandt oplysningsforbund, erhvervsskoler, sprogcentre og specialskoler. FVU udbydes tillige på fængselsskoler under Kriminalforsorgen.

I skoleåret 2009/10 var der 31 forskellige institutioner (inkl. afdelinger af voksenuddannelsescentrene), der udbød undervisning inden for FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland.

Undervisningsaktiviteten er størst på institutioner i Aalborgområdet samt i Thisted, Aars, Hobro og Brønderslev. Omvendt er aktiviteten relativt lav i det nordlige Vendsyssel og på Mors.

Siden 2004/2005 har der været en beskedent stigning i antallet af holdkursister² på FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland. Sammenlignet med de øvrige regioner er stigningen i Nordjylland i den lave ende.

² Holdkursisterne beregnes som antal af kursister, der påbegynder kurser. Enkeltpersoner kan deltage på flere kurser, hvorfor antallet af holdkursister er højere end antallet af personer på kurserne.

Et flertal af kursisterne har tidligere deltaget i andre FVU- og ordblindeundervisningsforløb. Det er i højere grad på begyndertrin end på afslutningstrin, at vi finder nye kursister, som ikke tidligere har deltaget i FVU eller ordblindeundervisning.

Fuldførelsen af undervisningen er større jo højere trin kursisterne er på. Henholdsvis 86 % og 83 % af kursisterne ved FVU læsning og FVU matematik i Region Nordjylland fuldførte i skoleåret 2009/2010 deres kurser.

1.2 Kursister på FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland

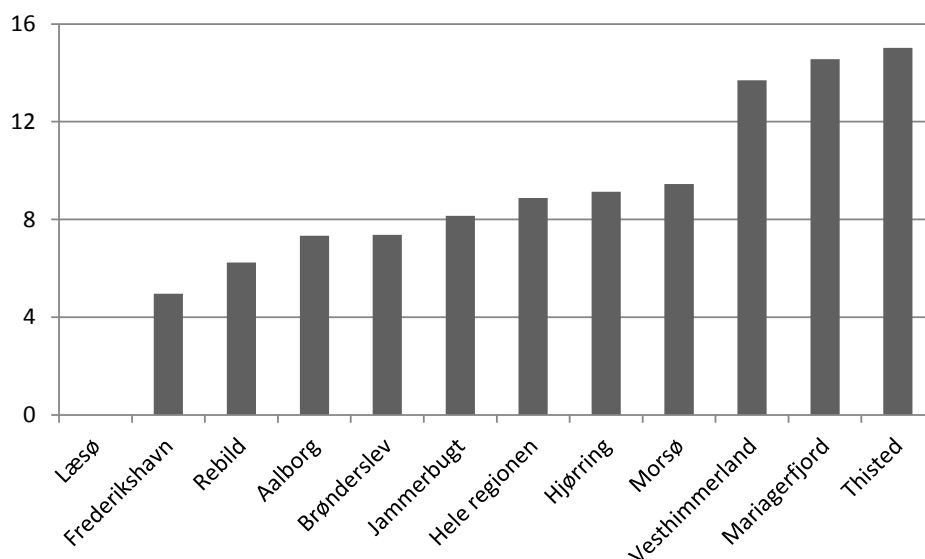
Der er væsentlige forskelle i antallet af kursister på FVU og ordblindeundervisning (pr. 1.000 borgere) i de nordjyske kommuner.

Forskellene kan skyldes:

- at befolkningssammensætningerne i kommunerne er uensartet, hvorved behovet for FVU og ordblindeundervisning for indbyggerne i de forskellige kommuner bliver forskelligt
- at der er variationer i tilbud og udbud af kurserne som fx virksomhedsaftaler samt forskelle på hvordan henvisninger til institutioner og visiteringer til tilbuddene sker

For at imødegå de forskelle, som kan tilskrives befolkningssammensætningen, har Lange Analyse (på baggrund af en statistisk analyse) opbygget en model. Modellen kan forudsige kursusdeltagelsen i kommunerne ud fra befolkningssammensætningen og gennemsnitlige tal for kursusdeltagelse i hele regionen. Dette gør det muligt at sammenligne kursusdeltagelse i kommuner med forskellig befolkningssammensætning.

Figur 1: Antal holdkursister på FVU og ordblindeundervisning pr. 1.000 indbyggere i skoleåret 2008/09³

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Analysen viser, at der er flere FVU-kursister end forventet blandt borgerne i Mariagerfjord, Thisted og Vesthimmerland. Indenfor ordblindeundervisning er der flere kursister end forventet blandt borgerne i Thisted, Mariagerfjord og Morsø. Hos andre kommuners borgere er kursusaktiviteten modsvarende lavere end forventet.

Ved at sammenligne den faktiske kursusdeltagelse med den forventede kursusdeltagelse er det muligt at forklare både over- og underaktivitet. Hermed kan resultaterne fra analysen anvendes af institutioner og andre, der ønsker at målrette rekrutteringskampagner mod befolkningsgrupper, der i institutions optageområde er ringere repræsenteret på FVU og ordblindeundervisning end forventet.

1.3 Kursistprofiler i Nordjylland

Kursisterne ved FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland er stærkt heterogene hvad angår køn, alder, etnisk herkomst, uddannelsesstatus, afslutning

³ I denne periode omfattede FVU endvidere forsøgsordninger med FVU IT og FVU Engelsk. Denne aktivitet er således inkluderet i perioden.

af grundskolen, arbejdsmarkedstilknytning og forældres uddannelse. Sammenlignet med befolkningen i regionen træder der alligevel nogle fælles træk frem.

Tabel 1 fremhæver, hvordan kursistprofilerne forholder sig til befolkningsprofilen i regionen.

Tabel 1 Oversigt over kursisternes sammensætning i sammenligning med befolkningen i Region Nordjylland

Karakteristika	FVU læsning	FVU matematik	OBU	FVU og OBU i alt
Køn	Som befolkning		Flere mænd	
Herkomst	Flere indvandrere		Færre indvandrere	Flere indvandrere
Alder	Som befolkning	Yngre	Som befolkning	
Arbejdsmarkedstilknytning	Færre i beskæftigelse			
Uddannelsesstatus	Færre med fuldført eller igangværende videregående uddannelse			
Prøve/karakter grundskole	Mindre andel med 9. kl. afgangsprøve, lavere karakterer opnået			
Forældre uddannelse	Flere med ufaglærte forældre			
Branche	Flere i Industri råstofindvinding og forsyningsvirksomhed, færre i off. adm., sundhed og undervisning, samt i handel og transport mv. Som befolkning i servicefag.			

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Herkomst

Som det bl.a. fremgår af tabellen, er andelen med indvandrerbaggrund højere på FVU end i befolkningen. Modsat er der færre indvandrere på ordblindeundervisning end i befolkningen.

Uddannelsesstatus

Kursisterne på FVU og ordblindeundervisning har generelt mere ufuldstændig afslutning på grundskolen og lavere afgangsprøvekarakterer end den nordjyske befolkning i almindelighed. De er også i mindre grad uddannede eller under uddannelse end andre i befolkningen i Nordjylland.

Arbejdsmarkedstilknytning

Beskæftigelsesfrekvensen hos kursisterne er generelt lavere end hos befolkningen i regionen. Der er hos kursisterne flere med ufaglærte forældre end i resten af befolkningen i Nordjylland.

1.4 FVU og ordblindeundervisning i de 5 regioner

Sammenlignet med de andre regioner adskiller kursisterne i Nordjylland sig på flere måder:

- Der er flere mænd blandt kursisterne end i de andre regioner.
- Der er færre indvandrere blandt kursisterne end i de andre regioner.
- Beskæftigelsesfrekvensen hos kursisterne er større end i de andre regioner.
- Kursisterne med afgangsprøve har lavere karakterer end i de andre regioner.
- Kursisternes forældre er dårligere uddannede end i de andre regioner.

I Nordjylland er der ligesom i Midtjylland og Syddanmark flest mænd blandt kursisterne. I Hovedstaden og Region Sjælland er der omvendt flest kvinder blandt kursisterne.

Nordjylland har den mindste andel med indvandrerbaggrund blandt sine kursister (16 %), mens Hovedstaden har den største (58 %).

De brancher, som de nordjyske kursister er beskæftiget indenfor, adskiller sig fra kursisterne i resten af landet.

Uddannelsesniveaue hos kursister er i Nordjylland lavere end i de øvrige regioner. De nordjyske kursisters forældre er tilsvarende lavere uddannet end i de øvrige regioner.

1.5 Fremskrivning af aktiviteten frem til 2020

Kursusaktiviteten i kommunerne og på institutionerne forudsiges gennem fremskrivninger som følge af den forventede befolkningsudvikling i kommunerne frem til 2020. Samlet set vil den demografiske udvikling ikke påvirke kursusaktiviteten meget, men undersøges aktiviteterne adskilt på de tre fag (FVU læsning, FVU matematik og ordblindeundervisning) og/eller på institutionerne, vises et mere nuanceret billede.

Generelt vil institutioner i Thy og Vendsyssel blive ramt af nedgang i befolkningstallet, mens institutioner omkring Aalborg kan forvente et svagt stigende antal kursister. FVU matematik vil – på grund af den bopæls- og aldersmæssige sammensætning af kursisterne – opleve mere nedgang end de andre fag.

Beregninger viser, at regionens mål med 4.000-4.200 FVU-deltagere årligt kan opnås ad to veje:

- **Ved en generel forøgelse af rekrutteringen med 60 %.** Når der tages højde for den befolkningsmæssige udvikling, vil en generel forøgelse af aktiviteten med 60 % betyde, at måltallene for regionen opnås i 2015.
- **Ved at FVU-deltagelsen hos borgerne i de nordjyske kommuner når op på den gennemsnitlige deltagelse, som er hos borgerne i de tre kommuner, der har den højeste deltagelse (Mariagerfjord, Thisted og Vesthimmerland kommuner).** I dette scenario øges aktiviteten frem mod 2015 i kommuner, hvor den p.t. er lav til det niveau, der er gældende i kommunerne med højest aktivitet, hvorved regionen samlet set når målet.

2 Udbud af FVU og ordblindeundervisning

2.1 Hvad er FVU og ordblindeundervisning

Forberedende voksenundervisning (FVU) har til formål at give voksne mulighed for at forbedre og supplere deres grundlæggende færdigheder i læsning og matematik. Undervisningen er gratis for kursisterne.

FVU-loven er fra 2000. Med kommunalreformen blev loven med virkning fra den 1. januar 2007 udvidet til også at omfatte ordblindeundervisning. Loven hedder i dag Lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne.⁴

2.1.1 Udbydere af FVU og ordblindeundervisning

FVU og ordblindeundervisning er forankret på voksenuddannelsescentrene (VUC'erne). Efter driftsoverenskomstaftaler med voksenuddannelsescentrene kan også andre voksenuddannelsesinstitutioner udbyde kurser inden for FVU og ordblindeundervisning. Det er muligt for voksenuddannelsescentrene og driftsoverenskomsthaverne at arrangere særlige kurser for virksomheder og i foreningsregi.

2.1.2 Undervisningens indhold

2.1.2.1 FVU

FVU omfatter prøveforberedende enkeltfagsundervisning i to fag:

- Læsning, stavning og skriftlig fremstilling (FVU læsning)
- Talforståelse, regning og basale matematiske begreber (FVU-matematik)

Der har været gennemført forsøgsordninger med FVU-kurser inden for it og engelsk.

Undervisningen tager sigte efter at forbedre de grundlæggende færdigheder i læsning og regning, som er påkrævet på arbejdspladsen og i samfundet, og undervisningen vil som regel blive tilrettelagt med udgangspunkt i de enkelte

⁴ Lovene om FVU og ordblindeundervisning er bekendtgjort i hhv. LBK nr 16 af 07/01/2005 og LBK nr 380 af 19/04/2011.

deltageres behov med anvendelse af tekster og problemstillinger fra dagligdagen.

Undervisningen på FVU er opdelt i trin:

- FVU-læsning er opdelt i fire trin, som har en varighed på 30-60 klokketimer.
- FVU matematik er opdelt i to trin, hvor trin 1 har en varighed på 30-60 klokketimer og trin 2 har en varighed på 45-60 klokketimer.

Sluttrinet på de to fag afsluttes på et færdighedsniveau, der svarer til 9. klasse eller niveau G i henholdsvis dansk og matematik inden for Almen Voksenuddannelse (AVU). Hvert trin kan afsluttes med en frivillig prøve. FVU er ikke adgangsgivende i forhold til ungdomsuddannelserne.

2.1.2.2 Ordblindeundervisning

Ordblindeundervisningens afholdelsesform og tilrettelæggelse bestemmes af uddannelsesinstitutionerne på baggrund af deltagernes behov. Undervisningen organiseres så vidt muligt fleksibelt, så det er muligt at imødekomme de enkelte deltageres behov.

Uddannelsesinstitutionerne kan vælge at foretage en individuel afdækning i forlængelse af visitationstesten for at danne grundlag for holdindplacering. Andre undervisningssteder udbyder særlige introduktionsforløb over 10-15 timer, hvor deltagerne afdækkes yderligere, og hvor underviseren i samspil med deltageren udformer en individuel undervisningsplan.

Ordblindeundervisningen har en varighed på op til 80 timer. Uddannelsesinstitutionerne kan tilrettelægge ordblindeundervisningen med kortere varighed end 80 timer ud fra en vurdering af den enkelte deltagers forudsætninger og under hensyntagen til, at deltageren får udbytte af ordblindeundervisningen.

2.1.3 Visitering

Før kursisten påbegynder undervisning på FVU eller ordblindeundervisning, skal institutionen foretage en test, som skal medvirke til at afdække kursistens undervisningsbehov. Institutionen skal til FVU anvende Vejledende Læsetest for Voksne eller Vejledende Matematiktest for Voksne. Til ordblindeundervisning skal anvendes en Visitationstest til ordblindeundervisning for voksne. Testene stilles alle til rådighed af Undervisningsministeriet.⁵

Trinindplacering af kursisten kan foretages før eller efter undervisningen er startet. I forbindelse med ordblindeundervisning opstilles en individuel plan for undervisningens mål og indhold på baggrund af de gennemførte tests og samtaler.

⁵ Nu Børne- og Undervisningsministeriet

2.2 Målsætninger for FVU og ordblindeundervisning

Det fremgår af Trepartsudvalgets kortlægning fra 2006⁶, at op til 800.000 personer i den danske arbejdsstyrke har utilstrækkelige læsefærdigheder i større eller mindre omfang.

Med Velfærdsaftalen i 2006⁷ blev der på denne baggrund fastsat en målsætning om at øge antallet af deltagere på FVU til 40.000 kursister om året i 2010.

I skoleåret 2009/10 var der i alt 2.542 holdkursister ved FVU og 1.625 holdkursister ved ordblindeundervisning i Region Nordjylland. Niveauet for FVU er i 2009/10 steget jævnt siden 2007/08, hvor FVU-kurserne kun talte 1.881 holdkursister, og er nu igen på niveau med skoleåret 2006/07. Tallene for ordblindeundervisningen viser fortsat voksende interesse for og deltagelse i kurserne.

Det anslås, at cirka en tredjedel af de kursister, der årligt deltager i AMU, har vanskeligheder med at læse, skrive eller regne. Derfor blev der i Velfærdsaftalen fastsat en målsætning om, at en øget andel af FVU-undervisningen skal gennemføres på de erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner, hvor en væsentlig del af målgruppen i forvejen deltager i uddannelse.

Vækstforum Nordjylland har gennem partnerskabsaftalen med Regeringen en målsætning om at øge antallet af FVU-forløb i Nordjylland. Regionens mål er, at antallet af FVU-kursister skal nå op på 4.000-4.200 årligt. Der er ikke defineret kvantitative måltal for, hvordan ordblindeundervisningen i regionen skal udvikle sig, men set fra en kvalitativ betragtning anses øget ordblindeundervisning for at være befordrende for Nordjyllands kompetenceudvikling.

⁶ Livslang opkvalificering og uddannelse for alle på arbejdsmarkedet. Rapport fra Trepartsudvalget, februar 2006.

⁷ Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden, juni 2006.

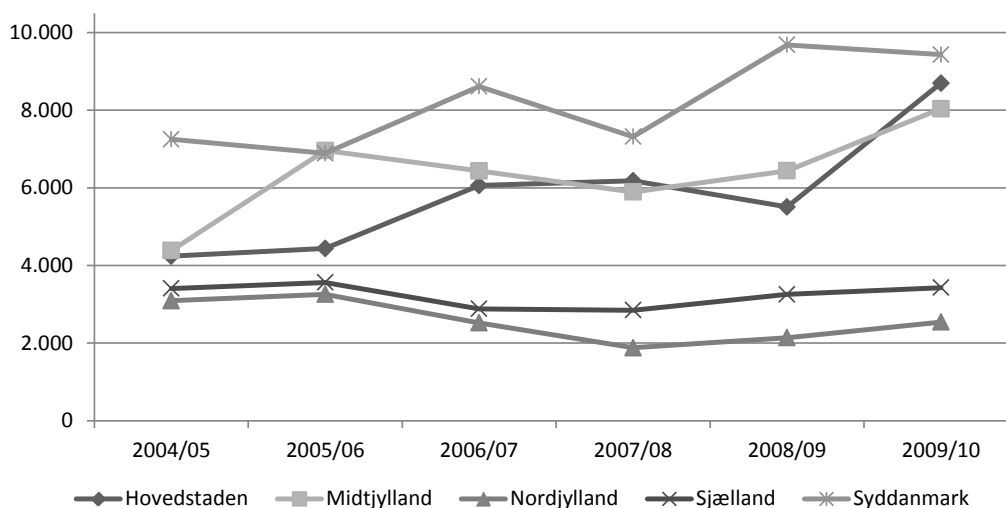
3 Kursusaktivitet for FVU og ordblindeundervisning

På landsplan er aktiviteten på FVU-kurser de seneste fem år steget fra 22.375 holdkursister i 2004/05 til 32.134 holdkursister i 2009/10.

Ordblindeundervisningen startede under nye lovgivningsmæssige rammer i skoleåret 2007/08 med 6.199 holdkursister, hvilket frem til 2009/10 er steget til 15.866.

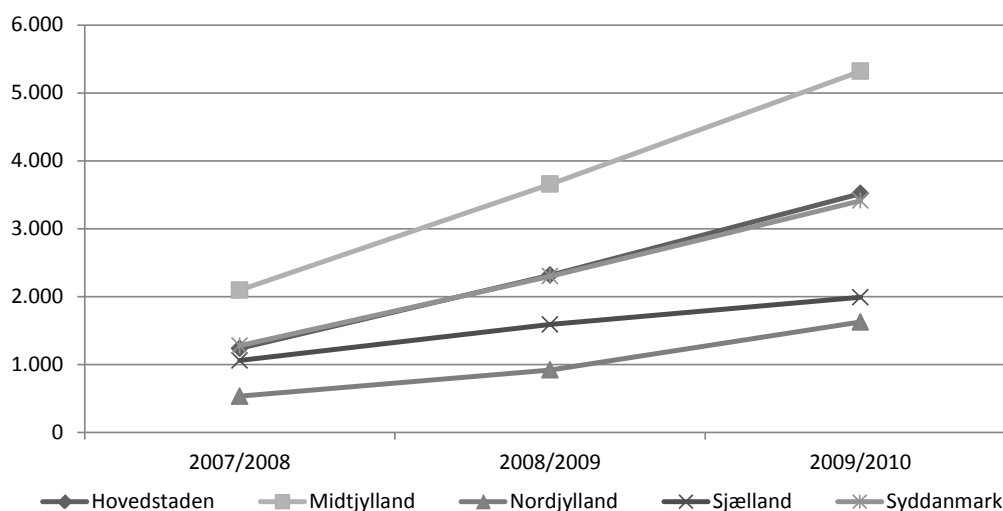
Aktiviteten på FVU-kurser og ordblindeundervisning er vist i Figur 2 og Figur 3.

Figur 2 Antal holdkursister på FVU (læsning og matematik) 2004/05-2009/10. Fordelt på beliggenhedsregion for institution

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 3 Antal holdkursister på ordblindeundervisning 2004/05-2009/10. Fordelt på beliggenhedsregion for institution

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Det fremgår, at Nordjylland har haft en relativt beskeden vækst i FVU og ordblindeundervisning, når udviklingen i regionen sammenlignes med de øvrige regioner.

Udviklingen i antallet af holdkursister ved kurser under FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland fremgår af Tabel 2.

Tabel 2 Antal holdkursister ved FVU og ordblindeundervisning 2004/05-2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland. Fordelt på fag

	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
FVU	3.091	3.258	2.523	1.881	2.141	2.542
FVU læsning	2.723	2.639	2.051	1.475	1.696	2.021
FVU matematik	368	619	472	406	445	521
Ordblindeundervisning				532	919	1.625
I alt	3.091	3.258	2.523	2.413	3.060	4.167

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: Aktivitet på ordblindeundervisning er alene opgjort for undervisning i FVU-regi fra 2007/08. Ordblindeundervisning i regi af det tidligere Amt (t.o.m. 2006/07) indgår ikke.

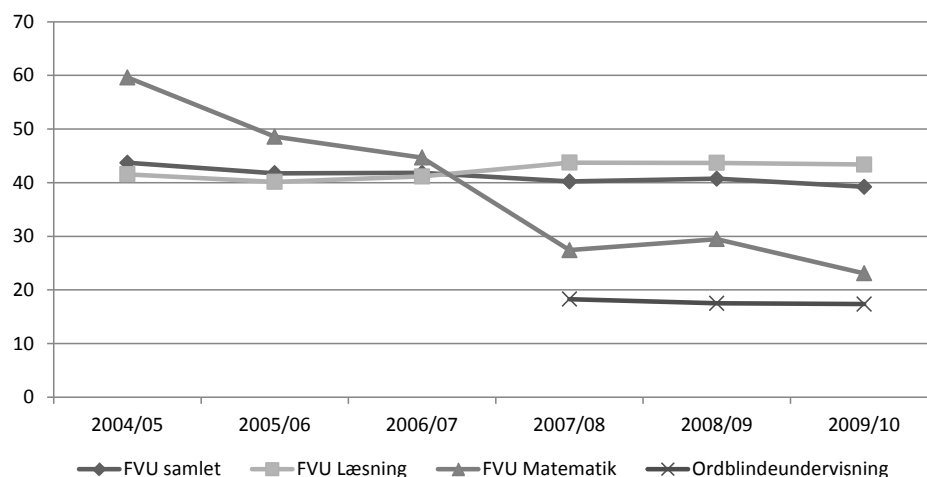
Figur 4 viser den gennemsnitlige kursustid hos holdkursister inden for FVU og ordblindeundervisning fra 2004/05 til 2009/10 ved nordjyske institutioner.

Det fremgår, at FVU-aktiviteten lige omkring 2006 faldt fra over 3.000 holdkursister årligt til færre end 2.000 holdkursister årligt. Fra skoleåret 2008/09 er aktiviteten øget til i 2009/10 at være på ca. 2.500 holdkursister.

Fra 2007/08 til 2009/10 er aktiviteten inden for ordblindeundervisning i regionen påbegyndt og øget med ca. 500 holdkursister om året.

Udviklingen i den gennemsnitlige kursustid målt i antal undervisningstimer fremgår i Figur 4.

Figur 4 Gennemsnitlig kursustid (målt i antal undervisningstimer) ved FVU og ordblindeundervisning 2004/05-2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland. Fordelt på fag

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: Den gennemsnitlige kursustid er beregnet med udgangspunkt i indberettet årselevværk. I omregningen er anvendt 812,5 timer pr. årselevværk, jf. Undervisningsministeriet: Strategiske fokusområder. VEU-rådet, 2010.

Kursustiden har i perioden været stabil for FVU læsning (ca. 40 timer pr. kursus) og ordblindeundervisning (ca. 17 timer pr. kursus). Kurserne på FVU matematik er blevet markant kortere fra 2004/05 (hvor et kursus i gennemsnit varede knap 60 timer) til 2009/10 (hvor kurserne i gennemsnit varede knap 25 timer).

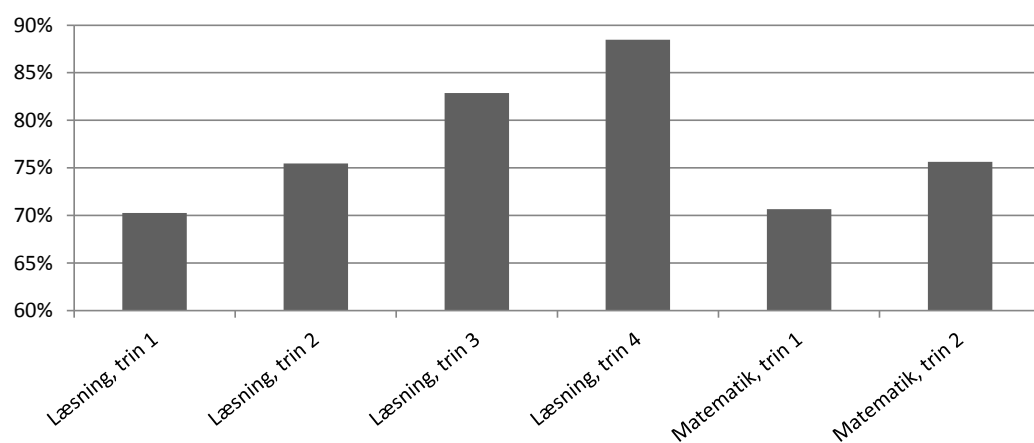
Opgørelsen viser, at mens tilrettelæggelsen af kurser i FVU læsning har været uændret i hele perioden, så bliver FVU matematik i dag tilrettelagt i kortere kursusforløb efter skoleåret 2006/07. Statistikkerne i Tabel 2 ovenfor, der

viser en forøgelse i aktiviteten på FVU matematik, skal ses i lyset af denne ændring i kursustilrettelæggelsen.

3.1 Kursusafslutning og -forløb

I Nordjylland fuldfører hhv. 86 % og 83 % af holdkursisterne FVU-kurser i læsning og matematik⁸. I Figur 5 ses fuldførelsesandelene fordelt på kursus-trin. Det fremgår, at jo højere kursustrin, jo større er andelen, der fuldfører kurserne i både læsning og matematik.

Figur 5 Andel af holdkursister ved FVU-kurser i Region Nordjylland i skoleåret 2009/10, der har fuldført kurset. Fordelt på fag og kursustrin

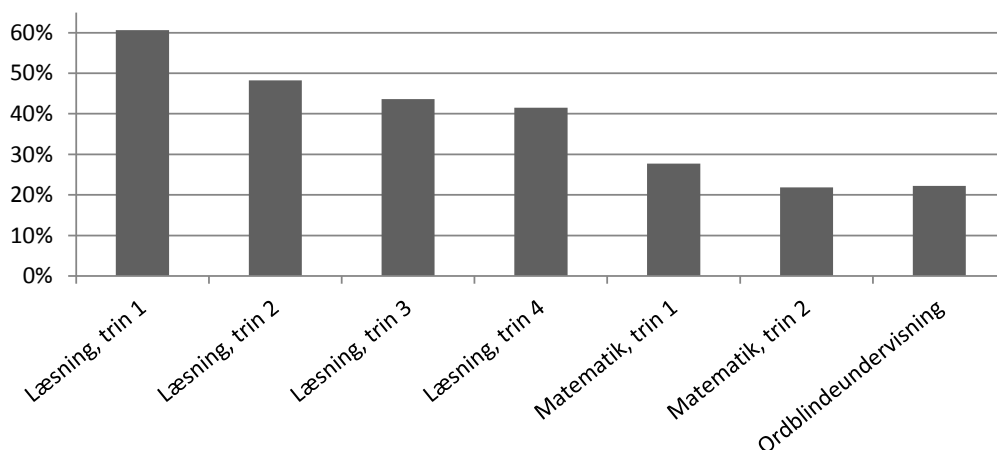

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 6 viser, hvor stor en andel af holdkursisterne, der er førstegangsdeltagere på et FVU- eller ordblindekursus.

⁸ Fuldførte holdkursister omfatter kursister med og uden den frivillige trinprøve i faget.

Figur 6 Andel holdkursister i Region Nordjylland i skoleåret 2009/10, der ikke tidligere har påbegyndt FVU- og ordblindekurser. Fordelt på fag og kursustrin

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

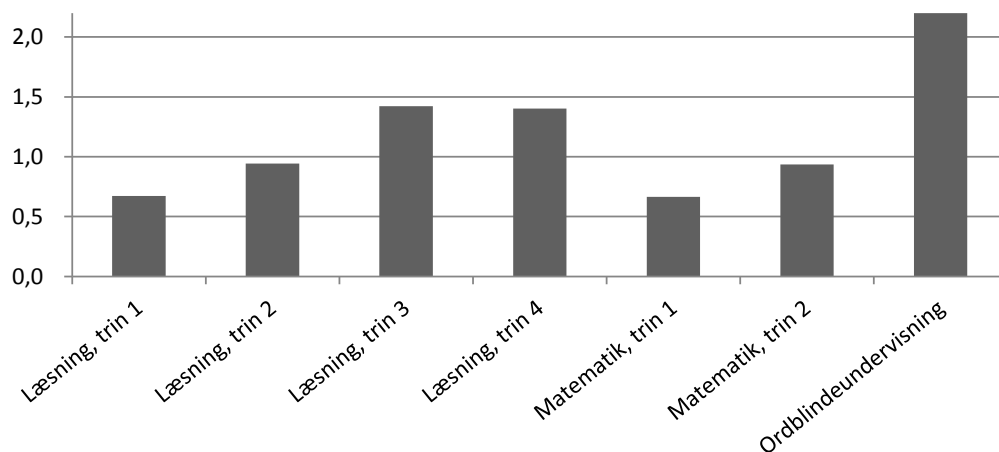
På kurser i læsning er der 61 % på trin 1, som er førstegangskursister, mens 39 % har påbegyndt FVU- og ordblindekurser før dette. Andelen af førstegangskursister falder frem mod trin 4, hvor 41 % er nye kursister, mens 59 % har været på andre FVU- og ordblindekurser forud for kursusstarten.

På matematik- og ordblindekurserne er andelen af førstegangskursister mindre end for kurserne i læsning.

Variationen i andelen af førstegangskursister vidner om, at kursisterne typisk gennemfører flere FVU- og ordblindekurser, når de først er kommet i kontakt med uddannelsesinstitutionerne og visiteret til at påbegynde kurser.

Figur 7 viser det gennemsnitlige antal af forudgående FVU- og ordblindekurser hos holdkursister ved nordjyske institutioner i skoleåret 2009/10. Det fremgår, at især kursister ved ordblindeundervisning har flere tidligere FVU- og ordblindekurser i bagagen.

Figur 7 Gennemsnitligt antal forudgående kurser hos holdkursister i Region Nordjylland i skoleåret 2009/10. Fordelt på fag og kursustrin

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

3.2 Institutioner med FVU og ordblindeundervisning

Det er voksenuddannelsescentrene, der administrerer udbuddet af FVU- og ordblindekurser.

Udbuddet af kurser er siden 2006/07 i tiltagende grad vokset uden for voksenuddannelsescentrene hos institutioner, der gennem driftsoverenskomster med voksenuddannelsescentrene er berettiget til at udbyde kurserne.

Tabel 3 viser udbuddet af læse- og matematikkurser samt ordblindekurser hos institutioner i Region Nordjylland.

Tabel 3 FVU og ordblindeundervisning. Nordjyske institutioner med driftsoverenskomst 2010 samt aktivitet i skoleåret 2009/10

		Driftsoverenskomst	FVU læsning	FVU matematik	Ordblindeundervisning
Thy-Mors HF & VUC	VUC Thisted	FVU+OBU	X	X	X
	VUC Thy-Mors, Hurup afd.	FVU+OBU	X		X
	VUC Thy-Mors, Nykøbing afd.	FVU+OBU	X		X
	Morsø Daghøjskole	FVU			
	Social- og sundhedsskolen i Thisted	FVU			
	AOF Nordjylland	FVU			
VUC Nordjylland	AMU Nordjylland	FVU	X	X	
	AOF Dronninglund Daghøjskole	FVU+OBU	X	X	X
	AOF Aalborg Daghøjskole	FVU	X		
	AOF/Aalborg Aftenskole	FVU+OBU	X	X	X
	Center for Døvblindhed og Høretab	FVU	X		
	EUC Nord	FUV	X		
	FOF Vendsyssel	OBU			X
	FOKUS Folkeoplysning	FVU+OBU	X	X	X
	LOF Vesthimmerland	FVU	X		
	SOSU Nord, Hjørring	FVU	X		
	SOSU Nord, Svenstrup	FVU	X		
	SOSU Nord, Vodskov	FVU	X		
	Specialskolen for Voksne, Himmerland	FVU	X	X	
	Sprogcenter Aalborg	FVU	X		
	Taleinstituttet Region Nordjylland	FVU+OBU			X
	Tech College Aalborg	FVU	X	X	
	Vrå Højskole	FVU+OBU			X
	VUC Nordjylland, Frederikshavn afdeling	FVU+OBU	X		X
	VUC Nordjylland, Himmerland afd., Had-	FVU+OBU	X		X
	VUC Nordjylland, Himmerland afd., Hobro	FVU+OBU	X	X	X
	VUC Nordjylland, Himmerland afd., Aars	FVU+OBU	X		X
	VUC Nordjylland, Hjørring afd., Br.slev	FVU+OBU			X
	VUC Nordjylland, Hjørring afd., Hirtshals	FVU+OBU	X	X	
	VUC Nordjylland, Hjørring afdeling	FVU+OBU	X		X
	VUC Nordjylland, Jammerbugt afd., Brovst	FVU+OBU	X	X	X
	VUC Nordjylland, Jammerbugt afd., Åbybro	FVU+OBU	X		X
	VUC Nordjylland, Aalborg afdeling	FVU+OBU	X	X	X
Statsfængslet på Kragshovhede*		FVU	X		

Kilde: Lange Analyser på baggr. af data fra VUC Nordjylland/VUC Thy-Mors og Danmarks Statistik.

* Note: Statsfængslet på Kragshovhede må udbyde FVU uden driftsoverenskomst med et VUC.

Det fremgår af institutionsoversigten, at en del af kursusaktiviteten i 2009/10 foregår uden for selve voksenuddannelsescentrene og på flere typer af institutioner, heriblandt oplysningsforbund, erhvervsskoler, sprogcentre og specialskoler.

Tabel 4 viser den samlede aktivitet inden for FVU og ordblindeundervisning under voksenuddannelsescentrene i regionen fordelt på institutionstyper.

Tabel 4 Antal holdkursister ved FVU og ordblindeundervisning 2004/05-2009/10. Fordelt på driftsherre (VUC) og institutionstype for udbydende institution

	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Thy-Mors HF og VUC	466	397	384	326	543	684
Voksenuddannelsescentre	466	397	384	326	543	684
VUC Nordjylland	2.625	2.861	2.139	2.087	2.517	3.483
Voksenuddannelsescentre	2.625	2.861	2.002	1.069	1.345	1.284
Daghøjskoler			16	228	270	1.196
Erhvervsskoler m.v.			25	188	324	678
Sprogcentre			96	592	532	129
Folkehøjskoler					18	3
Specialskoler for voksne				10	28	142
Specialskoler for børn						51
I alt	3.091	3.258	2.523	2.413	3.060	4.167

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

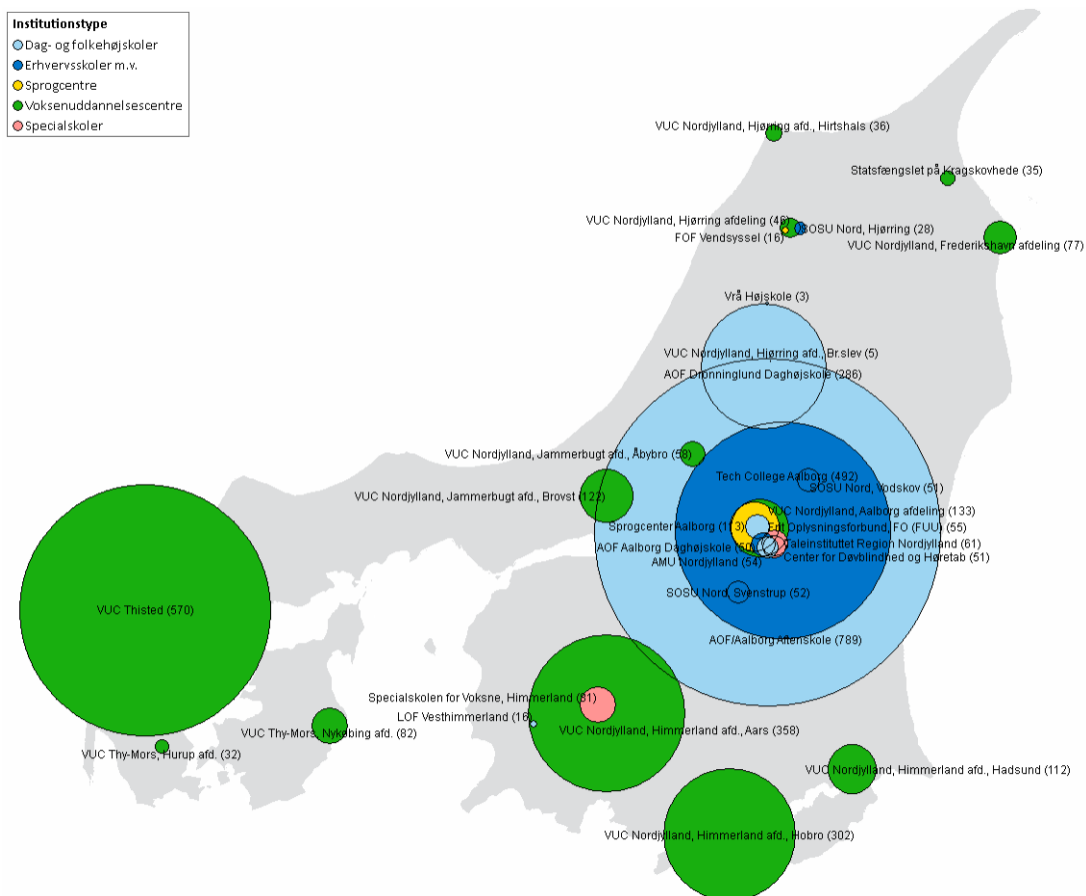
Note: Aktivitet på ordblindeundervisning er alene opgjort for undervisning i FVU-regi fra 2007/08.

Ordblindeundervisning i regi af det tidligere Amt (t.o.m. 2006/07) indgår ikke.

Der er væsentlige geografiske forskelle i volumen af FVU og ordblindeundervisning.

I Figur 8 er den samlede aktivitet (FVU og ordblindeundervisning) i skoleåret 2009/10 vist som landkort. Cirklernes størrelse viser antallet af holdkursister på institutionerne, mens cirkelns farve angiver institutionstypen.

Figur 8 Samlet antal holdkursister ved institutioner med FVU og ordblindundervisning i skoleåret 2009/2010 – fordelt på institutionstyper

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figuren viser, at aktiviteten er størst i Aalborgområdet, men også at der er betydelig aktivitet i Thisted, Aars, Hobro og Brønderslev. Omvendt er aktiviteten relativt lav i det nordlige Vendsyssel og på Mors. I Aalborgområdet ligger megen af FVU og aktivitet inden for ordblindundervisning i dag uden for VUC'erne. Bl.a. oplysningsforbund og erhvervsskoler har væsentlige dele af kursusudbuddet.

En institutionsfordelt opgørelse af antallene af holdkursister ved de nordjyske institutioner med FVU og ordblindundervisning er at finde i Bilagsrapporten.

4 Deltagelse i FVU og ordblindeundervisning hos befolkningen i de nordjyske kommuner

I dette afsnit præsenteres deltagelsen i FVU og ordblindeundervisning i kommunerne. Analysen tager udgangspunkt i det faktiske antal holdkursister samt befolkningssammensætningen i de enkelte nordjyske kommuner. I afsnittet præsenteres resultaterne af en statistisk forklaringsmodel, der på baggrund af de kommunale befolkningssammensætninger undersøger, hvordan befolkningssammensætningen påvirker aktiviteten på FVU og ordblindeundervisning, og sammenligner FVU- og ordblindeundervisningsaktivitet i kommunerne, når der tages højde for forskelle i befolkningernes sammensætning.

Gennem opstillingen af den statistiske model bliver det muligt at sammenligne resultater på tværs af kommuner med forskellige grundvilkår hvad angår befolkningssammensætning samt at beregne aktivitetspotentiale på kommune- og regionsniveau.

Opregnet på kommuner udtrykker modellens forventning til kursusdeltagelsen den aktivitet, der ville være gældende, hvis deltagelsen i kommunerne alene afhang af kommunernes størrelse og befolkningssammensætning. Den modelforventede kommunefordelte aktivitet viser således, hvordan regionens samlede kursusaktivitet ville fordele sig mellem kommunerne, hvis deltagelsesfrekvensen var den samme for identiske befolkningsgrupper i de nordjyske kommuner.

Analysen bekræfter, at der er statistisk belæg for at forklare deltagelse i hhv. FVU og ordblindeundervisning i en model, der tager højde for uddannelsesstatus, afgangskarakterer fra 9. klasse, alder, arbejdsmarkedstilknytning, forældres uddannelse, grundskoleafslutning, herkomst og køn.⁹ Analysen foretages for FVU i afsnit 5.1.1. og for ordblindeundervisning i afsnit 5.1.2.

⁹ De forklarende variable og deres p-værdier i modellen for hhv. FVU og ordblindeundervisning er vist i Tabel 2 i Bilagsrapportens Afsnit 2. Branche er ikke en væsentlig forklaringsfaktor, når arbejdsmarkedstilknytning er med i modellen. Branche er derfor udeladt som forklarende variabel i modellen.

Vender man blikket mod antallet af holdkursister på kommuneniveau i FVU og ordblindeundervisning pr. 1000 indbyggere fremgår det, at der er store forskelle, jf. Tabel 5.

Tabel 5 Antal holdkursister pr. 1.000 indbyggere. 15-59-årige Region Nordjylland primo 2009. Fordelt på FVU (hvor FVU matematik og FVU læsning er samlet) og ordblindeundervisning

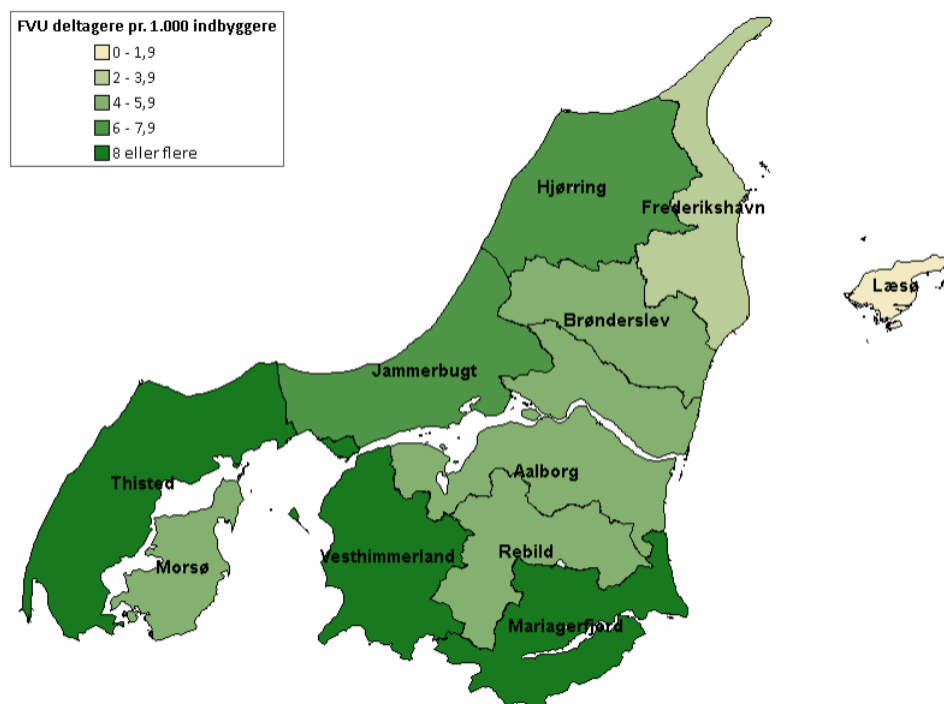
	FVU læsning	FVU matematik	FVU i alt	Ordblindeun- dervisning	I alt
Brønderslev	4,1	1,6	5,7	1,6	7,4
Frederikshavn	2,2	0,2	2,4	2,5	5,0
Hjørring	3,8	3,1	6,9	2,2	9,1
Jammerbugt	5,6	0,9	6,5	1,6	8,1
Læsø	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mariagerfjord	9,2	1,3	10,5	4,0	14,6
Morsø	3,9	1,1	5,0	4,5	9,4
Rebild	3,9	0,8	4,7	1,6	6,2
Thisted	6,7	3,5	10,3	4,7	15,0
Vesthimmerland	8,7	1,2	9,9	3,8	13,7
Aalborg	4,3	0,9	5,2	2,1	7,3
Hele regionen	4,9	1,4	6,3	2,6	8,9

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Nogle af forskellene kan tilskrives, at befolkningssammensætningen i kommunerne er forskellig. Andre forskelle skyldes formodentlig, at der i kommunerne er variation i, hvor og hvordan kursister visiteres, det institutionelle udbud af FVU- og ordblind kurser, alternative uddannelses tilbud, erhvervsstrukturer og mange andre forhold, der indvirker på FVU- og aktivitet inden for ordblindeundervisning.

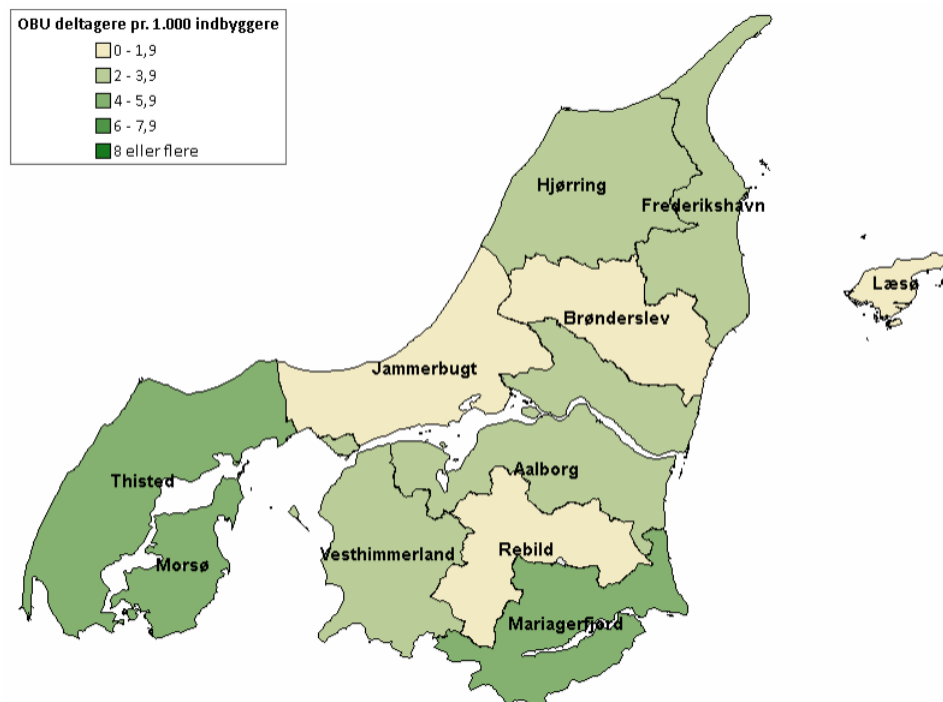
Figur 9 og Figur 10 viser antallet af deltagere på hhv. FVU og ordblindeundervisning pr. 1.000 indbyggere i de nordjyske kommuner.

Figur 9 FVU: Antal holdkursister pr. 1.000 indbyggere fordelt i intervaller.
Skoleåret 2008/09

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Figur 10 Ordblindeundervisning: Antal holdkursister pr. 1.000 indbyggere fordelt i intervaller. Skoleåret 2008/09

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

4.1.1 FVU

Analysen af FVU-området (på baggrund af forklaringsmodellen) viser hvilken effekt de 9 faktorer har for deltagelse i FVU. De 9 faktorer og deres analyse-rede effekter rangordnes efter betydning i nedenstående tabel.¹⁰

¹⁰ Effekt af de enkelte faktorer for FVU-modellen, målt som odds-ratioer, er vist i Tabel 3 i Afsnit 2.1 i Bilagsrapporten.

Tabel 6 Oversigt over modeffekter for FVU. Holdkursister i skoleåret 2008/09 i alderen 15-59 år i Region Nordjylland

Karakteristika	Betydning (mest betydende = 1)	Effekt
Uddannelsesstatus	1	Personer kun med grundskole og personer med afbrudt ungdomsuddannelse har højeste deltagelse. Også personer i gang med ungdomsuddannelse har højere deltagelse end personer med fuldført ungdomsuddannelse. Personer med eller på videregående uddannelser har laveste deltagelse.
Herkomst	2	Indvandrere/efterkommere har større deltagelse end personer med dansk herkomst
Arbejdsmarkedstilknudning	3	Personer i uddannelse og uddannelsesforanstaltning har størst deltagelse. Beskæftigede og ledige har samme deltagelse. Personer uden for arbejdsstyrken har laveste deltagelse.
Forældre uddannelse	4	Personer med ufaglærte forældre og personer med forældre, hvis højeste uddannelse er ukendt, har højere deltagelse end personer med faglærte forældre. Personer med forældre med videregående uddannelser har lavere deltagelse end personer med faglærte forældre.
Afgangskarakterer i dansk	5	Personer uden afgangsprøve og personer med lave karakterer i dansk har højere deltagelse end personer med høje karakterer i dansk.
Alder	6	Deltagelsen falder med stigende alder
Afgangskarakterer i matematik	7	Personer uden afgangsprøve og personer med lave karakterer i matematik har højere deltagelse end personer med høje karakterer i matematik.
Grundskoleafslutning	8	Personer uden grundskole eller med grundskole til 8. klasse har højere deltagelse end personer med grundskole til 9. klasse. Personer med 10. klasse har lavere deltagelse.
Køn	9	Kvinder har større deltagelse end mænd

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Hvad angår herkomst, vurderes personer med udenlandsk herkomst i modellen at have højere FVU-deltagelsesfrekvens end personer med dansk herkomst. Her er tale om, at især indvandrere ofte har ukendt uddannelse og arbejdsmarkedstilknudning, og at indvandrere har højere deltagelsesfrekvens end andre med uoplyste karakteristika.

Hvad angår køn, der i tabellen fremstår som den mindst betydningsfulde af de 9 faktorer, vurderes det i modellen, at kvinder har tendens til større deltagelse på FVU end mænd. Dette strider umiddelbart mod den simple optælling af kursisterne, hvoraf det fremgår, at 52 % af deltagerne er mænd. I modellen er effekten af køn imidlertid renset for effekter fra de øvrige karakteristika. Da kvinder generelt er underrepræsenterede i grupperne med mangelfuld grundskoleafslutning og dårlige karakterer, med manglende ungdoms-

uddannelse og med dårlig arbejdsmarkedstilknytning, så bliver resultatet, at det at være kvinde – set i sammenhæng med de øvrige faktorer i modellen – øger deltagelsesfrekvensen.

FVU-aktivitet i kommunerne kan sammenlignes med den modelberegnete aktivitetsforventning. Dette er gjort i Tabel 7.¹¹

Tabel 7 FVU: Observeret og modelberegnet forventning til holdkursistantal, samt forskel mellem observeret og modelberegnet holdkursistantal. Holdkursister i skoleåret 2008/09 i alderen 15-59 år i Region Nordjylland

	Obs. antal kursister	Forv. antal kursister	Obs. - forv. antal	Obs. - forv. antal (% af forv. antal)
Mariagerfjord*	259	156	+103	+66 %
Thisted*	267	171	+96	+56 %
Vesthimmerland*	217	148	+69	+47 %
Hjørring	264	234	+30	+13 %
Jammerbugt	142	140	+2	+1 %
Brønderslev	115	122	-7	-6 %
Rebild	77	91	-14	-16 %
Aalborg	631	750	-119	-16 %
Morsø*	61	81	-20	-25 %
Frederikshavn*	84	218	-134	-62 %
Læsø*	0	6	-6	-100 %
I alt	2.117	2.117		

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: * markerer, at der er signifikant forskel (v. 5 % signifikansniveau) på observerede og i modellen forventede antal kursister.

Tabellen viser, at der hos befolkningen i tre kommuner i Nordjylland i skoleåret 2008/09 var væsentlig højere FVU-aktivitet, end befolkningsstørrelse og -sammensætning gennemsnitligt i kommunen kan forklare. Det drejer sig om

¹¹ I Tabel 5 i Bilagsrapportens Afsnit 2.2 findes forskellen mellem den faktiske og den modelforventede aktivitet i de nordjyske kommuner fordelt på variabelværdierne i modellen. Bilagsrapportens Afsnit 2.2 anvendes til at udpege de befolkningsgrupper, som i de enkelte kommuner er hhv. over- og underrepræsenterede hos kursisterne på FVU.

kommunerne Mariagerfjord (+66 %), Thisted (+56 %) og Vesthimmerland (+47 %).

Omvendt var FVU-aktiviteten i skoleåret 2008/09 i Morsø (-25 %), Frederikshavn (-62 %) og Læsø (-100 %) markant lavere end gennemsnittet i regionen, når der korrigeres for befolkningsstørrelse og befolkningssammensætning.

4.1.2 Ordblindeundervisning

Analysen af ordblindeundervisningsområdet (på baggrund af den statistiske forklaringsmodel) viser, hvilken effekt de 9 faktorer har for deltagelse i ordblindeundervisning. De 9 faktorer og deres analyserede effekter rangordnes efter betydning i nedenstående Tabel 8¹²

¹² I Tabel 4 i Afsnit 2.1 i Bilagsrapporten er effekten af de enkelte faktorer opgjort for modellen for ordblindeundervisning.

Tabel 8 Oversigt over modeffekter for ordblindeundervisning. Holdkurser i skoleåret 2008/09 i alderen 15-59 år i Region Nordjylland

Karakteristika	Betydning (mest betydende = 1)	Effekt
Uddannelsesstatus	1	Personer kun med grundskole har højeste deltagelse efterfulgt af personer med afbrudt ungdomsuddannelse. Også personer i gang med ungdomsuddannelse og personer med uoplyst uddannelsesstatus har højere deltagelse end personer med fuldført ungdomsuddannelse. Personer med eller på videregående uddannelser har væsentligt lavere deltagelse.
Arbejdsmarkedstilknynning	2	Personer i uddannelse og uddannelsesforanstaltning har sammen med ledige størst deltagelse. Personer uden for arbejdsstyrken har laveste deltagelse.
Alder	3	Deltagelsen falder med stigende alder
Afgangskarakterer i dansk	4	Personer med lave karakterer i dansk har højere deltagelse end personer med høje karakterer i dansk.
Forældre uddannelse	5	Personer med ufaglærte forældre har højere deltagelse end personer med faglærte forældre. Personer med forældre med videregående uddannelser har samme deltagelse som personer med faglærte forældre. Personer med ukendt forældreuddannelse har lavere deltagelse.
Herkomst	6	Indvandrere/efterkommere har lavere deltagelse end personer med dansk herkomst
Grundskoleafslutning	7	Personer uden grundskole eller med grundskole til 8. klasse har højere deltagelse end personer med grundskole til 9. klasse. Personer med 10. klasse har uændret deltagelse i forhold til personer, der har forladt grundskolen efter 9. klasse.
Afgangskarakterer i matematik	8	Personer med lave karakterer i matematik har højere deltagelse end personer med høje karakterer i matematik.
Køn	9	Kvinder har lavere deltagelse end mænd.

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tabel 9 viser den faktiske aktivitet inden for ordblindeundervisning i kommunerne holdt op imod den modelberegnete aktivitetsforventning.

Tabel 9 Ordblindeundervisning: Observeret og modelberegnet forventning til holdkursistantal samt forskel mellem observeret og modelberegnet holdkursistantal. Holdkursister i skoleåret 2008/09 i alderen 15-59 år i Region Nordjylland¹³

	Obs. antal kursister	Forv. antal kursister	Obs. - forv. antal	Obs. - forv. antal (% af forv. antal)
Thisted*	123	73	+50	+68 %
Mariagerfjord*	99	68	+31	+46 %
Morsø*	55	40	+15	+38 %
Vesthimmerland	82	66	+16	+24 %
Aalborg	253	270	-17	-6 %
Frederikshavn	89	95	-6	-7 %
Hjørring	85	102	-17	-17 %
Rebild*	26	40	-14	-35 %
Brønderslev*	33	54	-21	-39 %
Jammerbugt*	35	68	-33	-49 %
Læsø*	0	3	-3	-100 %
I alt	880	880		

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: * markerer, at der er signifikant forskel (v. 5 % signifikansniveau) på observerede og i modellen forventede antal kursister.

Tabellen viser, at der hos befolkningen i tre kommuner i Nordjylland var væsentlig højere ordblindeundervisningsaktivitet, end befolkningsstørrelse og -sammensætning gennemsnitligt i kommunen kan forklare. Det drejer sig om Thisted (+68 %), Mariagerfjord (+46 %) og Morsø (+38 %). Også i Vesthimmerland (+24 %) er der højere aktivitet end i regionen som gennemsnit. Her ligger den øgede aktivitet imidlertid inden for det, der kan forklares af den registrerede variation i deltagelsesfrekvenserne.

I modsatte ende af spektret er der hos borgere i Rebild (-35 %), Brønderslev (-39 %), Jammerbugt (-49 %) og Læsø (-100 %) markant lavere aktivitet inden for ordblindeundervisning end det, befolkningssammensætningen tilsiger.

¹³ I Bilagsrapportens Tabel 6 i Afsnit 2.2 er forskellen mellem den faktiske og den modelforventede aktivitet i de nordjyske kommuner fordelt på variabelværdierne i modellen. Tabellen kan anvendes til at udpege de befolkningsgrupper, der i de enkelte kommuner er hhv. over- og underrepræsenterede hos kursisterne på ordblindeundervisning.

5 Kursistprofil for deltagere ved FVU og ordblindeundervisning

I dette afsnit foretages en kortlægning, hvor fokus er at afdække sammensætningen af kursisterne: hvem er de, hvad er deres arbejdsmarkedstilknytning og hvilken uddannelseshistorie har de?

Holdkursisterne i skoleåret 2009/10 i Region Nordjylland karakteriseres ud fra følgende baggrundsforhold:

- Køn
- Herkomst
- Alder
- Arbejdsmarkedstilknytning
- Uddannelsesstatus
- Grundskoleafslutning og Karakterer fra grundskole
- Forældres uddannelsesniveau
- Branche

For en række af karakteristikaene vises udvikling over tid fra skoleåret 2004/2005 til 2009/2010.

5.1 Kursisternes profiler

Ved at opgøre kursisternes fordeling på køn, herkomst, alder, arbejdsmarkedstilknytning, branchetilknytning, uddannelsesstatus og grundskolehistorik samt forældrebaggrund med hensyn til uddannelsesniveau tilvejebringes et overblik over kursisternes karakteristika.

Analysen af de 9 baggrundsfaktorer i rapportens kapitel 5 viser, hvilke faktorer der har størst betydning for deltagelse i FVU og ordblindeundervisning. Den nye viden, som modellen har bidraget med, indgår i kortlægningen af kursistprofilen. Fx viser analysen, at faktorerne uddannelsesstatus og herkomst er særligt betydningsfulde, mens køn i sig selv ikke er en betydningsfuld faktor. I kortlægningen af kursistprofilen tages der således højde for den nye viden om, hvilke baggrundsforhold der har en særligt vægtet betydning.

Der er herefter foretaget sammenligning af kursisternes fordelinger med hele den nordjyske befolkning. På den måde kan der udledes profiler, der fore-

kommer mere hyppigt i FVU- og ordblindeundervisningstilbuddene end i befolkningen i øvrigt.

Hvert baggrundsforhold gennemgås separat i det følgende. Efter en kort konkluderende tekst følger en tabel, som viser de samlede tal for det enkelte baggrundsforhold.

Tabel 10 viser holdkursistersnes fordeling på køn. Det fremgår, at de mandlige kursister er i overtal – især på ordblindeundervisningen.

Tabel 10 Holdkursisters køn. FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland

	Mænd	Kvinder	I alt
FVU læsning	52 %	48 %	100 %
FVU matematik	52 %	48 %	100 %
Ordblindeundervisning	64 %	36 %	100 %
FVU og OBU i alt	56 %	44 %	100 %
I regionens befolkning 15-59 år	51 %	49 %	100 %

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tabel 11 viser holdkursistersnes etniske herkomst. På FVU læsning er der 30 % med anden etnisk herkomst end dansk, mens der kun er 13 % med udenlandsk herkomst på FVU matematik. På ordblindeundervisning har hele 97 % af kursisterne dansk herkomst.

Tabel 11 Holdkursisters herkomst ved FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland

	Dansk herkomst	Indvandrere	Efterkommere	I alt
FVU læsning	70 %	29 %	2 %	100 %
FVU matematik	87 %	11 %	2 %	100 %
Ordblindeundervisning	97 %	2 %	0 %	100 %
FVU og OBU i alt	83 %	16 %	1 %	100 %
I regionens befolkning 15-59 år	93 %	6 %	0 %	100 %

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tabel 12 viser gennemsnitsalderen hos kursisterne på FVU og ordblindeundervisning. Det fremgår, at kursisterne på FVU matematik er markant yngre (gennemsnitsalder 34 år) end kursisterne på FVU læsning og ordblindeundervisning (gennemsnitsalder 38-39 år).

Tabel 12 Holdkursisters gennemsnitsalder. FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland

	15-24 år	25-44 år	45+ år	I alt	Gns.- alder
FVU læsning	21 %	43 %	35 %	100 %	38,4
FVU matematik	35 %	36 %	29 %	100 %	34,3
Ordblindeundervisning	22 %	40 %	37 %	100 %	38,6
FVU og OBU i alt	23 %	41 %	35 %	100 %	38,0
I regionens befolkning 15-59 år	21 %	43 %	36 %	100 %	37,8

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tabel 13 viser kursisters arbejdsmarkedstilknytning før kursusstart. Tabellen viser, at ca. 2/3 af kursisterne er i beskæftigelse forud for kurset, mens ca. 10 % påbegynder FVU og ordblindeundervisning fra et udgangspunkt med igangværende uddannelse eller uddannelsesforanstaltning.

Tabel 13 Holdkursisters arbejdsmarkedstilknytning. FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland

	Beskæf- tiget	Ledig	Udd./ udd.for	Øvr. u. for arb.	Uoplyst	I alt
FVU læsning	66 %	3 %	9 %	21 %	1 %	100 %
FVU matematik	58 %	3 %	17 %	22 %	0 %	100 %
Ordblindeundervisning	65 %	6 %	9 %	20 %	0 %	100 %
FVU og OBU i alt	65 %	4 %	10 %	21 %	1 %	100 %
I regionens befolkning 15-59 år	78 %	2 %	6 %	14 %	0 %	100 %

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tabel 14 viser uddannelsesstatus hos kursisterne forud for kursusstart. Tabellen viser, at en stor del af kursisterne før kursusstart ikke har uddannelse ud over grundskolen. Det drejer sig om 54 % på FVU læsning, 62 % på FVU matematik og 72 % på ordblindeundervisning. Omvendt er der ganske få, der har fuldført eller er i gang med videregående uddannelse.

Tabel 14 Holdkursisters uddannelsesstatus. FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland

	Kun grundskole	Afbrudt ungdomsudd.	Fuldført/igangv. ungdomsudd.	Fuldført/igangv. videreg. udd.	Uoplyst	I alt
FVU læsning	43 %	11 %	28 %	10 %	8 %	100 %
FVU matematik	49 %	13 %	31 %	3 %	4 %	100 %
Ordblindeundervisning	62 %	10 %	24 %	2 %	2 %	100 %
FVU og OBU i alt	53 %	10 %	27 %	5 %	5 %	100 %
I regionens befolkning 15-59 år	23 %	4 %	47 %	23 %	3 %	100 %

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tabel 15 viser kursisters grundskoleafslutning og karakterer hos de 15-24-årige kursister¹⁴. Der er mange kursister, som ikke har taget 9. klasse afgangsprøve. For FVU læsning, FVU matematik og ordblindeundervisning er der tale om hhv. 54 %, 62 % og 72 %. Tillige er der relativt mange, der har fået lave karakterer ved afgangsprøverne.

Tabel 15 Holdkursisters grundskoleafslutning og karakterer hos 15-24-årige. FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland

	Grundskole til 8. klasse	9. kl. – ej karakter	Karakterinterval [-3 - 2[	Karakterinterval [2 - 4[	Karakterinterval [4 - 12]	Uoplyst	I alt
FVU læsning	4 %	38 %	8 %	20 %	16 %	15 %	100 %
FVU matematik	5 %	44 %	14 %	20 %	10 %	7 %	100 %
Ordblindeundervisning	7 %	55 %	11 %	14 %	9 %	4 %	100 %
FVU og OBU i alt	5 %	45 %	9 %	18 %	13 %	10 %	100 %
I regionens befolkning	1 %	22 %	2 %	10 %	60 %	4 %	100 %

¹⁴ Et gennemsnit af dansk karakterer er anvendt for FVU læsning og ordblindeundervisning. Det er også gennemsnittet af dansk karaktererne, der er anvendt for FVU og ordblindeundervisning i alt og for befolkningen i regionen. For FVU matematik er det gennemsnittet af matematikkaraktererne, der er anvendt. For alle karakterer drejer det sig om 9. klasse afgangseksamenskarakterer.

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: Der findes oplysninger om 9. klasse afgangskarakterer for personer, der har taget afgangsprøven skoleåret 2001/02 eller senere. Kategorien 9. kl. – ej karakter omfatter personer, der har forladt skolen tidligst i 9. klasse, men ikke har registrerede afgangsprøvekarakterer. Karaktererne i karakterintervallerne er opgivet på (evt. omregnet til) 7-trinsskala.

Tabel 16 viser holdkursisternes fordeling på forældrenes højeste uddannelse. Tabellen viser, at der – blandt kursisterne med kendt forældreuddannelse – er høj andel med ufaglærte forældre. Især på ordblindeundervisning er andelen høj (58 %). Omvendt er andelen med forældre med videregående uddannelse lille på alle tre kurser (omkring 10 %).

Tabel 16 Holdkursisters forældres uddannelse. FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland

	Andel u. kendt foræl- dre- udd.	Andel m. kendt forældre udd.	Ufag- lært	Faglært mv.	Videre- gående udd.	I alt
- 100 % = alle m. kendt forældreudd. -						
FVU læsning	42 %	58 %	54 %	37 %	9 %	100 %
FVU matematik	19 %	81 %	48 %	43 %	9 %	100 %
Ordblindeundervisning	18 %	82 %	58 %	32 %	10 %	100 %
FVU og OBU i alt	30 %	70 %	55 %	36 %	10 %	100 %
I regionens befolkning 15-59 år	20 %	80 %	37 %	42 %	21 %	100 %

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tabel 17 viser kursisternes fordeling mht. hvilken branche, som de er beskæftiget indenfor. Af kursisterne var 35 % i beskæftigelse forud for kursusstart. De beskæftigede har en branchesammensætning, hvor 79 % kommer fra de fire største branchegrupper (blandt samtlige beskæftigede i regionen): 8 % fra erhvervsservice mv., 13 % fra handel og transport mv., 54 % fra industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed og 13 % fra offentlig administration, sundhed og undervisning mv.

Tabel 17 Holdkursisters branchefordeling. FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 ved institutioner i Region Nordjylland

	Andel uden kendt branche	Andel med kendt branche	Erhvervs service	Handel og transport mv.	Industri, råstof- indv. og forsyning	Off. adm., underv. og sundhed	Øvrige brancher	I alt
----- 100 % = alle m. kendt branche -----								
FVU læsning	34 %	66 %	8 %	12 %	54 %	15 %	11 %	100 %
FVU matematik	42 %	58 %	5 %	11 %	67 %	8 %	9 %	100 %
Ordblindeundervisning	35 %	65 %	10 %	15 %	50 %	11 %	15 %	100 %
FVU og OBU i alt	35 %	65 %	8 %	13 %	54 %	13 %	12 %	100 %
I regionens befolkning	22 %	78 %	8 %	23 %	17 %	32 %	21 %	100 %

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: Brancherne er opgjort som 10-std. gr. I Danmarks Statistiks branchenomenklatur DB07. Der er vist fordeling på de 4 største brancher (erhvervsservice, handel og transport mv., industri, råstofindvinding og forsyning, offentlig administration, undervisning og sundhed) samt øvrige brancher. Øvrige brancher indeholder bl.a. brancherne bygge og anlæg, landbrug skovbrug og fiskeri. Der er vist branchefordeling hos personer med kendt branchetilhør.

Kursistfordelingerne kan sammenlignes med befolkningen. Tabel 18 viser i grove træk, hvordan kursisterne fordeler sig på de analyserede karakteristika i forhold til regionens befolkning.

Tabel 18 Oversigt over kursisternes sammensætning i sammenligning med befolkningen i Region Nordjylland

Karakteristika	FVU læsning	FVU matematik	OBU	FVU og OBU i alt
Køn	Som befolkning		Flere mænd	
Herkomst	Flere indvandrere		Færre indvandrere	Flere indvandrere
Alder	Som befolkning	Yngre	Som befolkning	
Arbejdsmarkedstilknytning	Færre i beskæftigelse			
Uddannelsesstatus	Færre med fuldført eller igangværende videregående uddannelse			
Prøve/karakter grundskole	Mindre andel med 9. kl. afgangsprøve, lavere karakterer opnået			
Forældres uddannelse	Flere med ufaglærte forældre			
Branche	Flere i Industri råstofindvinding og forsyningsvirksomhed, færre i off. adm., sundhed og undervisning samt i handel og transport mv. Som befolkning i servicefag.			

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

I Nordjylland er der samlet set færre kvinder end mænd, der deltager i FVU- og ordblindeundervisning set i forhold til befolkningen. Blandt kursisterne er der på FVU en overrepræsentation af indvandrere, mens der på ordblindeundervisning er færre indvandrere end i befolkningen. Personer med ufag-

lærte forældre er overrepræsenterede på både FVU og ordblindeundervisning.

Der er på kurserne underrepræsentation af personer i beskæftigelse og underrepræsentation af personer med igangværende eller afsluttet videregående uddannelse. Personer, der har afsluttet grundskolen uden at tage 9. klassetrin, uden at gå til 9. klasse afgangsprøve og med lave karakterer fra afgangsprøven er i sammenligning med befolkningen overrepræsenterede hos kursisterne.

Der er en overrepræsentation af kursister fra branchen 'industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed' og underrepræsentation af kursister fra 'offentlig administration, sundhedsvæsen og undervisning' og 'handel og transport mv'. 'Erhvervsservice' er repræsenteret blandt kursisterne i antal svarende til antallet af beskæftigede i branchen.

Med hensyn til alder er kursisterne nogenlunde som befolkningen i regionen under et. Dog med den nuance, at kursisternes aldersgennemsnit på FVU matematik er lavere end aldersgennemsnittet på de øvrige kurser og i befolkningen.

I Bilagsrapportens Afsnit 3 opgøres i detaljer kursisternes fordeling på de forskellige baggrundsforhold. Samme sted findes også kursistprofiler fordelt på de enkelte institutioner med FVU og ordblindeundervisning i Region Nordjylland.

6 FVU og ordblindeundervisning i de 5 regioner

Det er interessant at undersøge, i hvilken grad kursistgrupperne og dermed undervisningsopgaven og rekrutteringsudfordringen er sammenlignelige på tværs af landets regioner.

Analysen viser, at der er væsentlige forskelle på kursisterne i de 5 regioner.

Mens der i Hovedstaden og Region Sjælland er flest kvinder blandt holdkursisterne, så er der i Nord- og Midtjylland og i Syddanmark flest mænd. Nordjylland har relativt færrest andel indvandrere blandt sine kursister (16 %), mens Hovedstaden har flest (58 %).

I Nordjylland er andelen af holdkursister i beskæftigelse højere end i resten af landet. Branchefordelingen hos de nordjyske kursister er ikke den samme som i resten af landet.

Uddannelsesniveauet hos holdkursister er i Nordjylland lavere end i de øvrige regioner. De nordjyske holdkursisters forældre er tilsvarende lavere uddannet end i de øvrige regioner.

6.1 Kursistprofiler i de 5 regioner

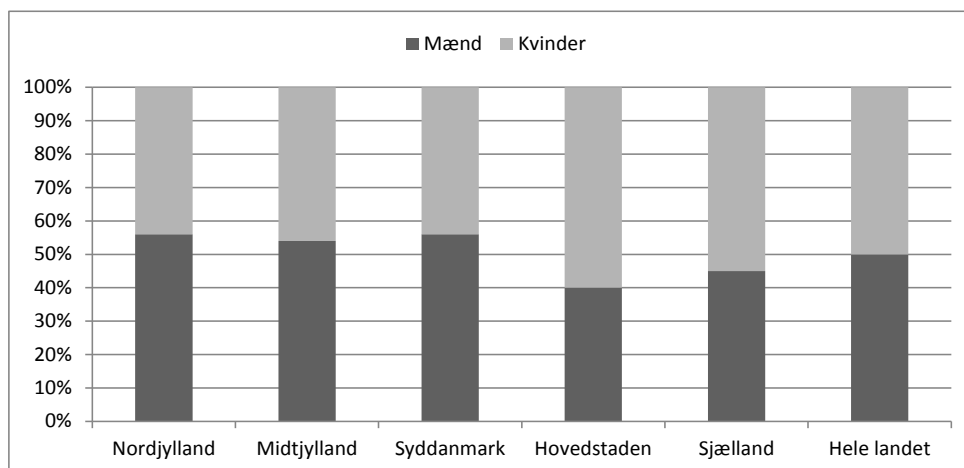
Der findes detaljerede opgørelser over de regionale forskelle i kursistsammensætning med hensyn til køn, alder, herkomst, arbejdsmarkedstilknytning, branchetilknytning, uddannelsesstatus, grundskoleafslutning og -karakterer og forældreuddannelse i Bilagsrapportens Afsnit 4.

Hvert baggrundsforhold gennemgås separat i det følgende. Efter en kort konkluderende tekst følger en tabel, som viser de samlede tal for det enkelte baggrundsforhold for de 5 regioner samt for hele landet.

Køn

På Sjælland og i Region Hovedstaden i særdeleshed er et flertal af kursisterne kvinder, hvorimod mændene er overrepræsenteret i Region Nordjylland, Midtjylland og Syddanmark.

Figur 11 Kønsfordeling hos holdkursister i alt ved FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 fordelt på regioner

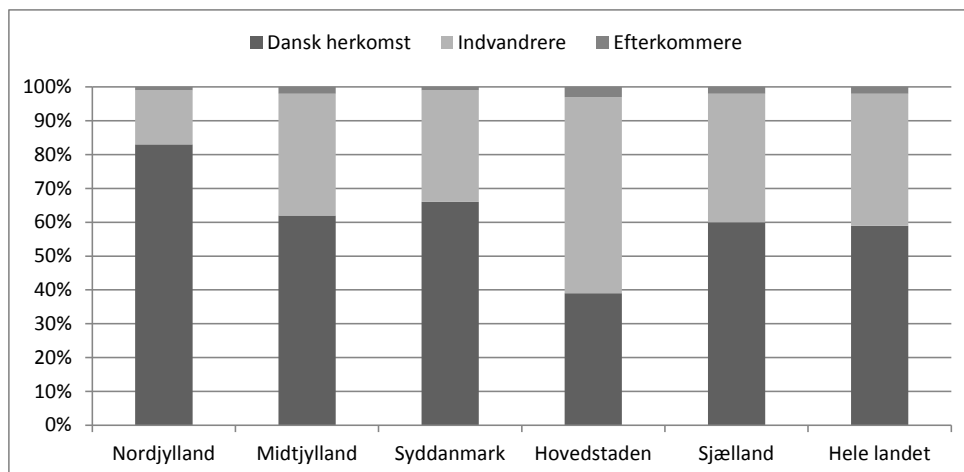

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Herkomst

Region Hovedstaden adskiller sig ved, at en forholdsvis stor andel af kursisterne er indvandrere (58 %). I den anden ende adskiller Region Nordjylland sig ved en forholdsvis lav andel af indvandrere (16 %).

Figur 12 Herkomstfordeling hos holdkursister i alt ved FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 fordelt på regioner

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Alder

Gennemsnitsalderen for regionerne varierer fra 37-39 år. I alle regionerne er der stor aldersspredning, idet kursisterne omfatter såvel unge, som netop har forladt grundskolen, og ældre borgere, som nærmer sig eller allerede har nået pensionsalderen.

Tabel 19 Alder hos holdkursister ved faggrupper skoleåret 2009/10 fordelt på regioner.

	FVU læsning	FVU mate- matik	Ordblindeunder- visning	I alt
Nordjylland	38,4	34,3	38,6	38,0
Hovedstaden	36,1	30,9	35,8	35,6
Midtjylland	35,9	31,9	34,4	34,8
Sjælland	35,8	30,2	37,2	35,6
Syddanmark	37,0	35,2	35,0	36,2
Hele landet	36,5	32,9	35,6	35,7

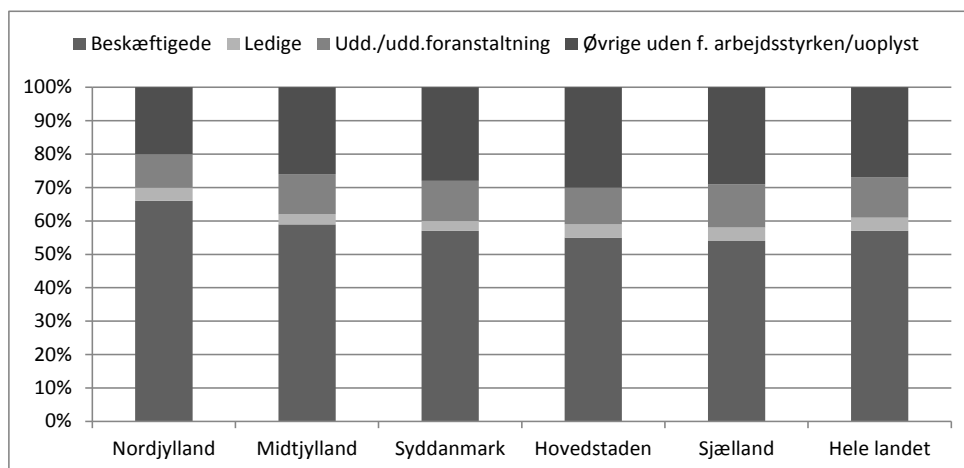
Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Selv om der er væsentlig forskel på gennemsnitsalderen på FVU matematik i Region Sjælland (30) og Region Syddanmark (35), så består det forhold på tværs af regionerne, at kursisterne på FVU matematik er yngre end de andre kursister. Region Nordjylland skiller sig i nogen grad ud ved, at gennemsnitsalderen på FVU læsning og ordblindeundervisning er højere end i de øvrige regioner.

Arbejdsmarkedstilknytning

Det fremgår, at der er forskelle regionerne imellem. Mest markant er det, at kursisterne i Nordjylland i højere grad end de øvrige regioners kursister er i beskæftigelse. Det gælder for 65 % af Nordjyderne mod 54 % af kursisterne fra Sjælland og 55 % af kursisterne fra Hovedstaden.

Figur 13 Arbejdsmarkedstilknytning hos holdkursister i alt ved FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 fordelt på regioner

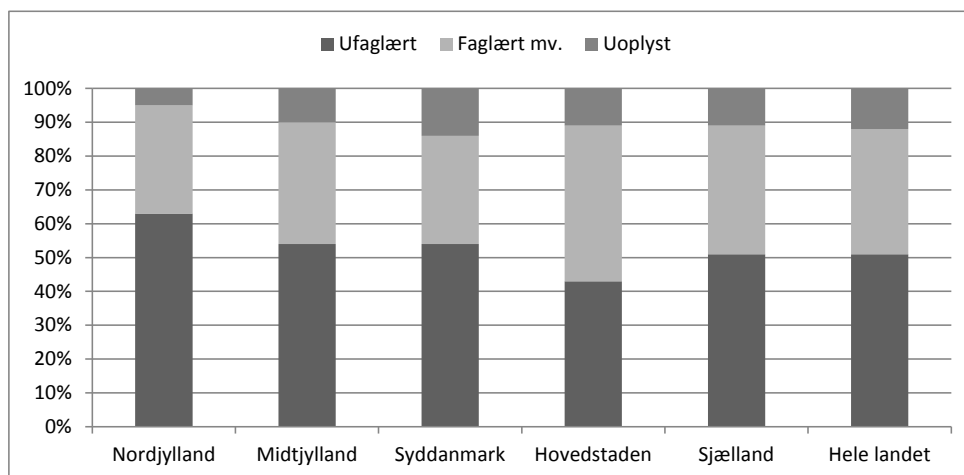

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Uddannelsesstatus

Der er regionerne imellem forskelle på, hvor meget uddannelse kursisterne har gennemført forud for kurserne. Mest markant er det, at kursisterne i Nordjylland i højere grad end øvrige kursister har grundskole eller en afbrudt uddannelse som højest fuldførte uddannelse. Det gælder for 63 % af Nordjyderne mod 51 % af kursisterne fra Sjælland og 43 % af kursisterne fra Hovedstaden.

Figur 14 Uddannelsesstatus hos holdkursister i alt ved FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 fordelt på regioner

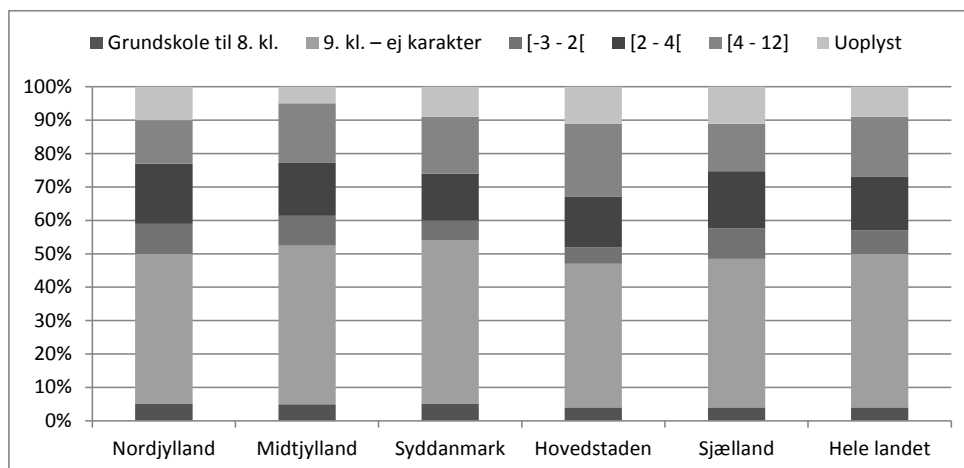
Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: Værdier for uddannelsesstatus: Ufagl.: Kun grundskole eller afbrudt uddannelse, fagl. mv.: igangværende eller gennemført ungdoms- eller videregående uddannelse.

Grundskoleafslutning

Der er visse forskelle regionerne imellem, hvad angår kursisternes grundskoleafslutning. Størst er forskellen på Region Nordjylland og Region Hovedstaden. Mest iøjnefaldende er forskellen på andelen af kursister, som har opnået karakterer i intervallet 4-12 ved afgangsprøverne efter 9. klasse. I Nordjylland er denne andel 13 %, mens den i Hovedstaden er 22 %.

Figur 15 Grundskoleafslutning og -karakterer hos 15-24-årige holdkursister ved FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 fordelt på regioner

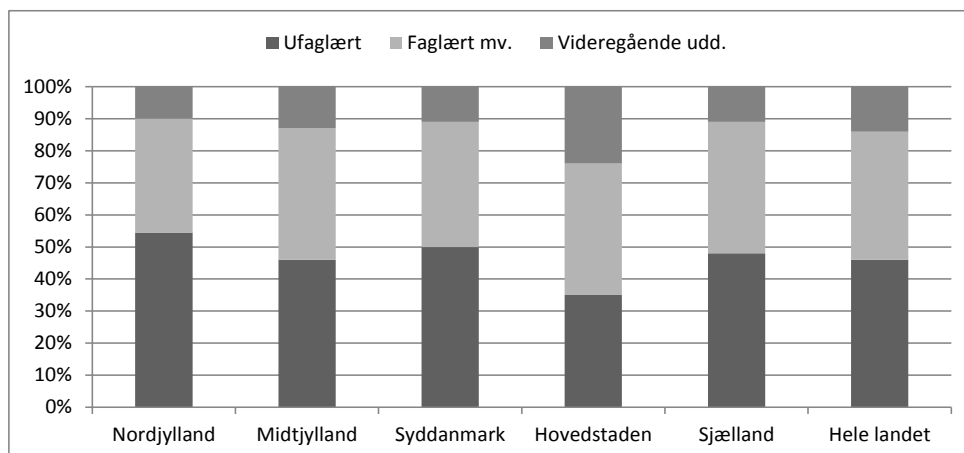
Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: Der findes oplysninger om 9. klasse afgangskarakterer for personer, der har taget afgangsprøven skoleåret 2001/02 eller senere. Kategorien 9. kl. – ej karakter omfatter personer, der har forladt skolen tidligst i 9. klasse, men ikke har registrerede afgangsprøvekarakterer. Karaktererne i karakterintervallerne er opgivet på (evt. omregnet til) 7-trinsskala.

Forældres uddannelse

Der er også forskelle på kursisternes forældrebaggrund rent uddannelsesmæssigt. Igen er den mest markante forskel at finde mellem Hovedstaden og Nordjylland. Illustreret ved andelen af kursister, som har ufaglærte forældre, viser det sig, at nordjyske kursister for 55 % vedkommende har forældre, der er ufaglærte, mens det samme kun gør sig gældende for 35 % af kursisterne i Hovedstaden.

Figur 16 Højeste forældreuddannelse hos holdkursister med kendt forældreuddannelse ved FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 fordelt på regioner

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: Gruppen Faglært mv. indeholder personer, hvor forældrenes højeste uddannelse er en erhvervsfaglige eller gymnasial uddannelse. Fordelingen af forældres uddannelse er vist for gruppen af personer med kendt forældreuddannelse.

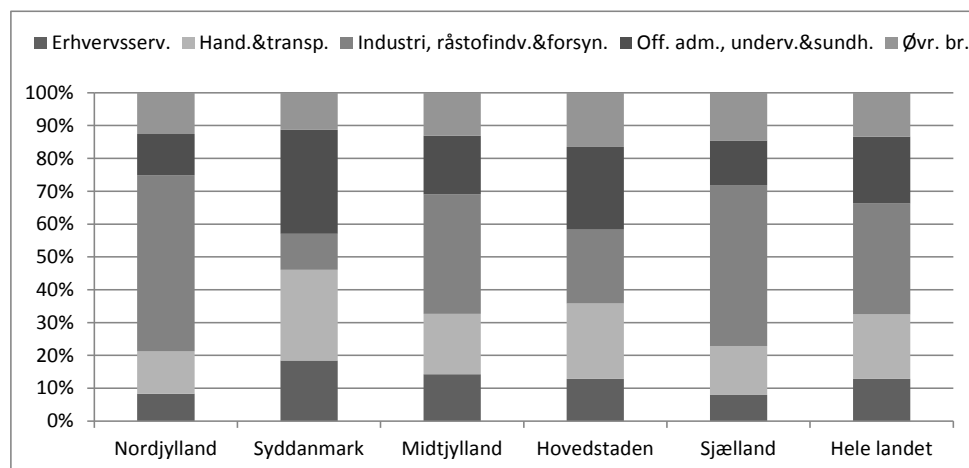
Branche

I Region Nordjylland er der forholdsvis mange kursister fra branchen 'industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed' og relativt få fra 'offentlig administration, undervisning og sundhed' og 'handel og transport'.

I den anden ende af landet er der i Region Hovedstaden mange af kursisterne, som er beskæftiget inden for 'offentlig administration, undervisning og sundhed' og 'handel og transport mv' og færre fra branchen 'industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed'.

Der er således også forskelle på kursisternes branchetilknytning mellem regionerne.

Figur 17 Branchefordeling hos holdkursister ved FVU og ordblindeundervisning skoleåret 2009/10 fordelt på regioner

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: Brancherne er opgjort som 10-std. gr. i Danmarks Statistiks branchenomenklatur DB07. Der er vist fordeling på de 4 største brancher (erhvervsservice, handel og transport mv., industri, råstofindvinding og forsyning, offentlig administration, undervisning og sundhed), samt øvrige brancher. Øvrige brancher indeholder bl.a. brancherne bygge og anlæg, landbrug skovbrug og fiskeri. Der er vist branchefordeling hos personer med kendt branchetilhør.

7 Fremtidsscenarier for FVU og ordblindeundervisning

I dette afsnit undersøges fremtidsscenarier for FVU og ordblindeundervisning i Region Nordjylland ved hjælp af en modelfremskrivning, hvor den forventede demografiske udvikling i regionen indregnes sammen med mere policybetingede forventede udviklinger i kursusaktiviteten.

Fremskrivningsberegningerne omsætter befolkningsfremskrivningernes forventninger til demografiske bevægelser i bopælskommunerne til forventninger til antal holdkursister ved de nordjyske institutioner med kurser inden for FVU og ordblindeundervisning.

Grundscenariet udtrykker det forventede antal holdkursister på FVU og ordblindeundervisning baseret på en ren demografisk fremskrivning. Resultaterne fremgår i Tabel 20 nedenfor.

Tabel 20 Grundscenario: Forventning til antal holdkursister på FVU og ordblindeundervisning på institutioner i Region Nordjylland. Rent demografisk fremskrevet

	2009/10	2014/15	2019/20	Ændring 2010-15 i % af 2010	Ændring 2010-20 i % af 2010
VUC Nordjylland	3.483	3.524	3.521	+1 %	+1 %
FVU Læsning	1.718	1.751	1.769	+2 %	+3 %
FVU Matematik	390	393	388	+1 %	-1 %
Ordblindeundervisning	1.375	1.380	1.364	+0 %	-1 %
Thy-Mors HF & VUC	684	653	626	-5 %	-8 %
FVU Læsning	303	290	278	-4 %	-8 %
FVU Matematik	131	125	121	-5 %	-8 %
Ordblindeundervisning	250	238	227	-5 %	-9 %
FVU i alt	2.542	2.559	2.556	+1 %	+1 %
Ordblindeundervisning i alt	1.625	1.618	1.591	-0 %	-2 %
FVU og ordblindeunderv. i alt	4.167	4.177	4.147	+0 %	-0 %

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Det fremgår, at de demografiske bevægelser frem mod 2020 ikke har nogen samlet indflydelse på aktiviteten på FVU og ordblindeundervisning.

Fordelt på hhv. kursusgrupper og VUC'erne er billedet imidlertid mere nuanceret.

Institutionerne med driftsoverenskomst med og afdelinger under Thy-Mors HF & VUC rekrutterer en væsentlig del af sine kursister fra kommuner i Region Nordjylland, hvor befolkningen de kommende 10 år vil mindskes. Derfor tilsiger scenarioberegningen, at antallet af holdkursister ved disse institutioner frem mod 2020 vil falde med ca. 6 %. På grund af anden sammensætning med hensyn til bopælskommuner, herkomst og alder hos kursister på FVU matematik og ordblindeundervisning bliver faldet på disse kursusgrupper større end for FVU læsning.

Institutionerne med driftsoverenskomster med og afdelinger under VUC Nordjylland rekrutterer i højere grad fra kommuner i regionen, hvor befolkningen forventes at øges frem mod 2020. Frem mod 2020 betyder de rent demografiske bevægelser, at der må forudses øget kursusaktivitet under VUC Nordjylland på ca. 4 %. Aktivitetsøgningen forventes at blive kraftigst på FVU læsning og FVU matematik og mindst på ordblindeundervisningen, hvor kursisterne har en anden sammensætning med hensyn til bopælskommune, alder og herkomst.

I Bilagsrapporten vises i Afsnit 5.2 i tabellerne 33-35 institutionsfordelte holdkursisttal for grundscenarioberegningen.

7.1.1 Alternative scenarier

Der analyseres her to alternative scenarier, som begge beregner, hvordan aktiviteten på FVU-området kan nå op på de målsatte ca. 4.000-4.200 holdkursister årligt. Scenario 1 beregner, hvor meget aktiviteten skal øges med generelt for at realisere målsætningen på institutioner i Nordjylland, mens scenario 2 beregner, hvor meget aktiviteten skal øges med, hvis deltagerandelen fra de 3 kommuner med den højeste aktivitet udbredes til samtlige kommuner.

Scenario 1:

For at nå op på de målsatte ca. 4.000-4.200 holdkursister årligt inden for FVU skal aktiviteten, efter at befolkningsudviklingen er indregnet, øges med ca. 60 %. I *Tabel 21* vises en forventning til antal holdkursister på baggrund af en beregning, hvor alle institutioner med FVU og ordblindeundervisning følger demografiudviklingen i rekrutteringskommunerne og øges med 60 % frem til 2015.

I Bilagsrapporten vises i Afsnit 5.3 i tabellerne 36-38 institutionsfordelte holdkursisttal for scenarioberegning 1.

*Tabel 21 Følsomhedsberegning 1: Forventning til antal holdkursister i på FVU og ordblindeundervisning på institutioner i Region Nordjylland. Demografisk fremskrevet **og** 60 % forøget aktivitet*

	2009/10	2014/15	2019/20
VUC Nordjylland	3.483	5.640	5.634
FVU læsning	1.718	2.802	2.831
FVU matematik	390	629	621
Ordblindeundervisning	1.375	2.209	2.182
Thy-Mors HF & VUC	684	1.044	1.002
FVU læsning	303	463	445
FVU matematik	131	201	194
Ordblindeundervisning	250	380	363
FVU i alt	2.542	4.095	4.091
Ordblindeunderv. i alt	1.625	2.589	2.545
FVU og ordblindeunderv. i alt	4.167	6.684	6.636

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Scenario 2:

I Tabel 22 vises en realisering af målsætningen, hvor alle institutioner med FVU og ordblindeundervisning følger demografiudviklingen i rekrutteringskommunerne og har meraktivitet på hhv. FVU og ordblindeundervisning svarende til de tre kommuner i regionen, hvor borgerne har højeste deltagelsesfrekvenser.

Det fremgår af tabellen, at de regionale mål om, at der skal være 4.000-4.200 kursister på FVU, kan indfries alene ved, at alle i regionen får deltagelsesfrekvenser svarende til den, som beboerne i de tre kommuner med højeste kursusaktivitet viste i skoleåret 2009/10.

I Bilagsrapporten viser Afsnit 5.3 i tabellerne 39-41 institutionsfordelte holdkursisttal for scenarioberegning 2

*Tabel 22: Følsomhedsberegning 2: Forventning til antal holdkursister i på FVU og ordblindeundervisning på institutioner i Region Nordjylland. Demografisk fremskrevet **og** udbredelse af best practices fra 3 kommuner med mest aktivitet til samtlige kommuner*

	2009/10	2014/15	2019/20
VUC Nordjylland	3.483	5.952	5.941
FVU læsning	1.718	2.875	2.908
FVU matematik	390	650	643
Ordblindeundervisning	1.375	2.427	2.390
Thy-Mors HF & VUC	684	821	783
FVU læsning	303	396	377
FVU matematik	131	161	154
Ordblindeundervisning	250	264	252
FVU i alt	2.542	4.082	4.082
Ordblindeunderv. i alt	1.625	2.691	2.642
FVU og ordblindeunderv. i alt	4.167	6.773	6.724

Kilde: Lange Analyser på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Kursistprofiler og fremtidsscenarier for FVU og ordblindeundervisning i Nordjylland

Marts 2012